Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 12 май 1973 йил, шанба • № 110 (15.584). • Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Польша Халқ Республикасига визити

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети, Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгаши ва ПХР Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев дўстона визит билан 11 майда Москвадан Варшавага жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов КПСС Марказий Комитети Бош секретарига унинг сафарида ҳамроҳ бўладилар.

Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари П. А. Абрасимов, Б. П. Бугаев, В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси О. Б. Рахманин СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни кузатиб қолдилар.

МОСКВА. Суратда: Внуково аэродромида кузатиш пайти. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

Ўртоқ Л. И. Брежневни ПХРнинг СССРдаги элчиси Зенон Новак, ГДРнинг СССРдаги элчиси Хорст Биттнер ҳам кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ВАРШАВАДА САМИМИЙ КУТИБ ОЛИШ

ВАРШАВА, 11 май. (ТАСС махсус мухбири). Польша Бирлашган ишчи партиясининг Марказий Комитети, Польша Халқ Республикасининг Давлат кенгаши ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети таклифига биноан, бугун дўстлик визити билан Польша Халқ Республикасига келган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни халқ Польшасининг пойтахти энг азиз меҳмон сифатида тантанали равишда самимий кутиб олди. Леонид Ильич Брежневга ҳамроҳлик қилувчи ўртоқлар ҳам у билан бирга Варшавага келдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретарини кутиб олиш учун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Г. Яблоньский, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, партия Марказий Комитетининг секретарлари ва партия ҳамда Польша давлатининг бошқа раҳбарлари, шунингдек дипломатик корпус аъзолари аэродромга чиқишди.

Минг-минглаб варшаваликлар ўртоқ Л. И. Брежневга ўзларининг меҳмоннавозлик ва дўстлик туйғуларини изҳор этиш, Л. И. Брежневнинг тинчликни мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини жипслаштириш йўлидаги актив фаолияти учун ўзларининг миннатдорчиликларини билдириш мақсадида аэродромга келдилар. Аэропортнинг катта майдони, унга туташ кўчалар Совет Иттифоқи ва Польшанинг давлат байроқлари билан безатилган. Аэровокзал биноси пештоқидаги транспарантга «Халқ Польшаси — улуғ Советлар мамлакатининг мустаҳкам иттифоқчиси» деган сўзлар ёзилган. Қизил алвонларда: «Ўртоқ Брежневни социалистик Варшавада самимий табриклаймиз», «Яшасин поляк халқининг қалин дўсти ўртоқ Брежнев!» сўзларини ўқиймиз.

ВАРШАВА. Суратда: шаҳарликлар Л. И. Брежнев ва Э. Герекни табрикламоқдалар. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

Ўртоқ Л. И. Брежнев самолёт пиллапоясида пайдо бўлганида шу ерда ҳозир бўлган кишилар уни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Э. Герек, Г. Яблоньский, П. Ярошевич ўртоқлар Леонид Ильични, у билан бирга Совет Иттифоқидан келган ўртоқларни самимий табриклаб, қучоқлашиб кўришадилар. Пионерлар Совет Иттифоқидан келган меҳмонларга ва Польша Бирлашган ишчи партияси билан Польша Халқ Республикасининг раҳбарларига гулдасталар тақдим этадилар.

Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикасининг гимнлари янграйди. Л. И. Брежнев ва Э. Герек ўртоқлар фахрий қоровул олдидан ўтадилар, дипломатик корпус аъзолари билан саломлашадилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари кутиб олиш учун чиққан Варшава аҳолиси билан саломлашади, кутиб олувчилар Л. И. Брежневни чин кўнгилдан самимий табриклайдилар.

Машиналар кортежи шаҳарга йўл олади. Аэропортдан марказга бориладиган катта йўлнинг икки бети ўн минглаб варшаваликлар — поляк ишчилари, студентлари, меҳнаткаш зиёлилари билан лиқ тўла эди. Совет Иттифоқидан келган меҳмонни ва унинг ёнида турган Эдвард Герекни минг-минглаб кишилар гуллар, қарсаклар, табрик хитоблари билан кутиб оладилар. Л. И. Брежнев ва Э. Герек ўртоқлар тушган машина бир неча бор тўхтайди. Совет ва Польша раҳбарлари ўзларини табриклаб турган варшаваликлар билан кўришадилар, самимий суҳбатлашадилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни Варшавада тантанали кутиб олиш мустаҳкамланиб бораётган поляк-совет дўстлигининг, тинчлик ва социализм иши учун курашаётган социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар кучайиб бораётган жипслигининг улуғвор намойишига айланиб кетди.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

ВАТАННИНГ КУЧ-ҚУДРАТИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

ГУЛИСТОН. 11 май. (ЎзТАГ). Сирдарё область партия ташкилоти активининг бугун бўлиб ўтган йиғилиши «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг 1973 йилги апрель Пленуми якунлари ва область коммунистларининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедов, Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз раиси Н. Йўлдошева, Жиззахдаги бинокорлик материаллари комбинати партия комитетининг секретари В. И. Власов, Гулистон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Тўраев, Дўстлик районидаги «Комсомол» совхозининг бригада бошлиги Г. Шодмонов ва бошқалар тинчликни мустаҳкамлаш улуғвор программасини амалга ошириш соҳасида партиямиз ленинчи Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси жуда катта иш қилганлигини чуқур мамнуният билан уқтириб ўтдилар.

«Дренажстрой» трестининг скреперчиси Н. Ф. Вотяков Коммунистик партиянинг олиб бораётган сиёсатини бутун халқ қўллаб - қувватлаётганлигини, чунки бу сиёсат тинчлик ва бунёдкорликка хизмат қилиб, халқнинг ҳаётий манфаатлари ифодаланаётганлигини айтиб ўтди. У область меҳнаткашлари Ватанимизни барқ уриб яшнатиш, жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида қилаётган жуда катта ишлари учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига ва шахсан Леонид Ильич Брежневга қизғин миннатдорчилик изҳор қилаётганликларини таъкидлаб ўтди. Совет кишилари мамлакатимизнинг халқаро миқёсдаги обрў-эътиборини янада ошириш учун унинг иқтисодий қудратини тинмай мустаҳкамлашлари керак. Мирзачўлни ўзлаштирувчилар ўз ишларида яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Социалистик мажбуриятда область бўйича кўзда тутилган ҳосилнинг ярмидан кўпроқ миқдори — 300 минг тоннаси бу йил янги ерларда етиштирилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

Йиғилишда қабул қилинган резолюцияда КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарори тўла-тўкис маъқулланади ва область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети теварагига янада мустаҳкам жипслашадилар ва фидокорона меҳнат қилиб, социалистик Ватан куч-қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшадилар, деб таъкидланади. Пленум ҳужжатларини меҳнаткашларга тушунтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Актив йиғилиши иштирокчилари область коммунистлари, барча меҳнаткашларининг фикр ва туйғуларини ифодалаб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги муносабати билан табрик телеграммаси йўлладилар.

ПАРТИЯ СЪЕЗДИ БЕЛГИЛАБ БЕРГАН ЙЎЛДАН

УРГАНЧ. 11 май. (ЎзТАГ). Бугун шу ерда бўлиб ўтган Хоразм область партия ташкилоти активининг йиғилиши «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Йиғилишда Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов, Урганч шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Л. Асқарова, Урганч локомотив депосининг машинисти В. В. Корякин, Янгиариқ район партия комитетининг биринчи секретари М. Маткаримов, «СССР 50 йиллиги» номли Хива тикувчилик фабрикасининг мастери С. Машарипова ва бошқалар ўз нутқларида Хоразм коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қароридан ғоят мамнун эканликларини айтдилар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси бутун дунёда тинчликни ҳамда коммунизм қураётган совет кишилари учун мустаҳкам хавфсизликни таъминлаш соҳасида жуда катта иш қилаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Нотиқлар партиямизнинг актив халқаро фаолиятига, КПСС XXIV съезди белгилаб берган ташқи сиёсат йўлини изчиллик билан амалга оширишга шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг катта ҳисса қўшганлигини якдиллик билан уқтириб ўтдилар.

Шовот районидаги Чкалов номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. Раматов КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг материаллари қўш орденли Хоразм пахтакорларининг, барча меҳнаткашларининг кучига-куч қўшганлигини айтди. Улар беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йилини зарбдор меҳнат билан нишонлашга интилмоқдалар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Йиғилиш иштирокчилари қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорини маъқулладилар, область партия ташкилоти беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун омма ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни янада зўр ғайрат ва активлик билан ўтказади, деб ваъда бердилар.

Йиғилиш иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома йўллаб, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти билан тақдирланганлиги муносабати билан уни самимий муборакбод қилдилар.

БЕШИНЧИ ОЙ КУНИНИНГ ЭРТАСИ

ОЛИС КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ, 10 май. (ТАСС). «Луноход-2» автомат аппарати бешинчи ой куни программасини бажаришга киришди.

8 майда бўлиб ўтган алоқа сеансида Қуёш батареясининг панели очилди ва аппарат ичидаги системаларининг аҳволи текшириб чиқилди.

9 майда Луноход яна ҳаракат қила бошлади. Автомат аппарат бундан аввалги Ой кунида текширилган катта тектоник узилишдан четлашди, сўнгра шимоли-шарқ томон Тавр тоғлиқ-қитъа массиви соҳил чизиғининг энг яқин буруни сари ҳаракат қила бошлади.

Лимонье кратеридаги тадқиқотлар давом этмоқда.

ЎРТОҚ Э. ГЕРЕККА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ВАРШАВА, 11 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бугун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биносида Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Э. Герекка тантанали вазиятда Ленин орденини топширди.

СССР ва ПХР халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришдаги ғоят катта роли, тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш ишига қўшган катта ҳиссаси учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Э. Герекни Ленин ордени билан мукофотлаган эди.

Юксак мукофотни топшириш маросимида Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети нинг секретарлари, Польша Халқ Республикасининг бошқа партия ва давлат раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари сафарида унга ҳамроҳ бўлиб келган ўртоқлар ҳозир бўлишди.

Орденни топшириш пайтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Азиз ўртоқ Герек!

Азиз ўртоқлар!

Бугун биз тантанали ва шодиёна сабаб билан учрашдик. СССР ва Польша халқлари ўртасидаги дўстлик, ҳамкорликни ривожлантиришдаги ғоят катта хизматлари, тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш ишига қўшган катта ҳиссаси тақдирланиб, ўртоқ Эдвард Герек Ленин ордени билан мукофотланганлиги ўзларингизга маълум. Мен ана шу муътабар мукофотни жанговар дўстимизга топшириш шарафига муяссар бўлдим.

Эдвард Герекнинг ҳаёт йўли — ишчилар синфига, улуғ марксизм-ленинизм таълимоти ғояларига чексиз содиқ бўлган революционернинг йўлидир. Бу йўл, бутун вужудини ўз ватанининг манфаатларига, Польша меҳнаткаш халқининг бахт-саодати ва равнақи ишига батамом сарфлаётган ватанпарварнинг йўлидир. Бу йўл социализм ва тинчлик тантанасини энг олий мақсад деб, социалистик мамлакатлар, жаҳон коммунистик ҳаракатининг жипслиги ва янги муваффақиятлари учун курашни энг олижаноб иш деб билувчи интернационалистнинг йўлидир.

Ўспиринлик чоғидаёқ коммунистик сафларга қўшилган ишчи-шахтёр, фашизмга қарши ҳаракат жангчиси, янги социалистик Польша қурилишининг актив қатнашчиси бўлган ўртоқ Эдвард Герек Польша ишчилар синфи, барча поляк меҳнаткашлари орасида муносиб обрў қозонди. У мана шу меҳнаткашларнинг фикр-ўйлари ва талаб-эҳтиёжларини жуда яхши тушунади. Ўртоқ Герекни қардош социалистик мамлакатларда, жаҳон коммунистик ҳаракатида астойдил ҳурмат қиладилар.

Бу ўринда Эдвард Герекнинг шахсий фазилатлари тўғрисида — унинг принципиаллиги ва реализми, сиёсий тафаккурининг кенглиги ва иродасининг қатъийлиги, камтаринлиги, одамларга ўртоқларча муносабати ва ўз олдига қўйган мақсадларга эришишдаги сабот-матонати тўғрисида кўп гапириш мумкин. Бу фазилатлар ҳар қандай коммунист учун, айниқса партия юксак лавозимга ишониб кўтариб қўйган сиёсий арбоб учун муҳимдир.

Коммунист учун ишчилар синфининг, кенг меҳнаткашлар оммасининг ишончидан ҳам каттароқ мукофот йўқ. Польша Бирлашган ишчи партияси, унинг ўртоқ Герек бошчилигидаги Марказий Комитети муносиб равишда ана шундай ишончга сазовор бўлганлар.

Келгуси йил халқ Польшаси ўзининг 30 йиллигини нишонлайди. Бу йиллар — революцион ривожланиш, мураккаб ва шонли йиллар бўлди. Поляк коммунистларининг партияси жамиятнинг раҳбар кучи, мамлакат ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларининг авангарди бўлишдан иборат ўз ролини шараф билан бажармоқда. Ўттиз йил мобайнида янги Польша чинакам равнақ топди. Дунёнинг ривожланган мамлакатларидан бири бўлиб қолган Польша Халқ Республикаси эндиликда замонавий индустрияга — энергетика, кемасозлик, радио-техника, электроника, металлургия, кончилик ва саноат ишлаб чиқаришининг бошқа кўпгина тармоқларига эгадир. Қардошларча ҳамдўстлигимизнинг тенг ҳуқуқли қатнашчиларидан бири бўлган социалистик Польшанинг халқаро майдондаги эътибори беқиёс ўсди. Дунёдаги ишларни ҳал этиш чоғида унинг овози салмоқли бўлиб қолди.

Поляк халқи цивилизация хазинасига ҳамиша сезиларли ҳисса қўшиб келган. Польшанинг буюк фарзанди Николай Коперникнинг 500 йиллик юбилейи ва бу юбилей барча мамлакатларда кенг кўламда нишонланаётганлиги буни яна бир карра эслатади. Бинобарин, биз социалистик Польшада халқ орасидан замонамиз Коперниклари етишиб чиқиши учун ҳамма шароитлар муҳайё қилиб қўйилган, деб тўла асос билан айта оламиз. Ишлаб чиқарувчи кучларнинг тобора ривожланиб бораётганлиги, давлат умумий халқ маорифи тўғрисида, илм-фаннинг, бадиий ижодиётнинг равнақи тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлиги, социализмнинг бутун ижтимоий муҳити ҳар бир кишига ўз қобилиятини намоён қилиш, социалистик ватан бахт-саодати йўлидаги бунёдкорлик ишида ўз ўрнини топиб олиш имконини беради.

Бизнинг назаримизда поляк жамиятининг бугунги турмушига хос бўлган энг асосий нарса тўғрисида қисқа қилиб айтадиган бўлсак, бу асосий нарса — социал оптимизмдан, қилинган ва қилиниши лозим бўлган ишларни, келажакдаги яхши истиқболларни равшан тушунишдан иборат. Мамлакат Польша Бирлашган ишчи партиясининг VI съезди қарорларини бажариш учун нақадар зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати билан курашаётганлиги ана шундан далолат беради.

Кези келганидан фойдаланиб, сиз, азиз дўстларга бу йўлда катта муваффақиятлар тилаймиз! (Қарсаклар).

Азиз ўртоқ Герек! Бугун Совет давлатининг ана шу олий мукофотини топшириш чоғида Сизнинг бузилмас совет—поляк дўстлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга қўшган ҳиссангизни алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Халқларимизнинг қардошларча иттифоқи ўз-ўзидан вужудга келиб қолгани йўқ. Уни бизга тарих инъом этгани йўқ. Бу иттифоқ Совет Иттифоқи билан Польша халқларининг озодлик ва бахт-саодат йўлида биргаликда олиб борган курашида туғилди. Бу — иккала мамлакат коммунистлари кўп йиллардан бери қунт билан сарфлаб келаётган куч-ғайратларининг мевасидир.

(Охири иккинчи бетда)

ЎРТОҚ Э. ГЕРЕККА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

(Боши 1-бетда).

Бу буюк ғалабани партияларимиз тўла ҳуқуқ билан ўзларининг энг асосий ютуқлари қаторига қўшиб қўйишлари мумкин. Биз ўзимизнинг мустаҳкам иттифоқимизни ҳар томонлама ардоқлаб асрашни, мустаҳкамлашни, уни янги мазмун билан бойитишни ўз бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Поляк коммунистларининг ҳам муддаоси ана шу эканлигини, поляк халқининг хоҳиш-иродаси ана шундай эканлигини биз яхши биламиз.

Ҳозирги дунёнинг реаллиги шундан иборатки, Совет Иттифоқи, Польша ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа барча мамлакатларнинг халқлари катта бир оила бўлиб жипслашдилар, пролетар интернационализми бу оила ҳаётининг қонуни бўлиб қолди. Биз ўз ҳамдўстлигимизни ҳеч қачон ўз манфаатларини бошқа мамлакатларнинг манфаатларига қарама-қарши қилиб қўювчи қандайдир биқиқ блок деб билган эмасмиз. Аксинча, бизнинг ҳамжиҳат сиёсатимиз барча тараққийпарвар ҳаракатларнинг муддаоларига, ҳамма халқларнинг умидлари ва орзуларига мос бўлиб тушаётганлиги билан ҳам кучлидир. Биз синфий позицияларда қатъий турибмиз. Биз ҳамма халқларнинг эркин ва муносиб яшаш ҳуқуқини таъминлаш тарафдоримиз, низоли проблемаларни сиёсий бартараф этиш, амалий тенг ҳуқуқли ҳамкорлик қилиш тарафдоримиз. Худди шунинг учун ҳам социалистик ҳамдўстликнинг сиёсатини бутун дунёдаги халқ оммаси тобора кенг миқёсда қўллаб-қувватламоқда.

Биз барча халқларнинг манфаатларини кўзлаб тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашар эканмиз, табиийки, янги жамият қуриш — экономика ва маданиятни ривожлантириш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини кўтариш, социалистик мамлакатлардаги қардош партиялар ва халқлар ўз олдига қўяётган бошқа бунёдкорлик вазифаларини бажариш учун энг қулай халқаро шарт-шароитлар яратиб беришга интилмоқдамиз. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи, Польша ва Германия Демократик Республикасининг ГФР билан тузган шартномаларининг аҳамияти тушунарли бўлиб қолади. Европадаги чегараларнинг даҳлсизлиги, мустаҳкам тинчлик, Европадаги барча мамлакатларнинг ўзаро манфаатли ҳамкорлиги — биз халқаро майдонда эришишга биргаликда интилаётган олижаноб мақсадлардир.

Қитъа тарихида ҳали асло бўлмаган сиёсий анжуманга тайёргарликнинг якунловчи босқичи ҳозир Хельсинкида давом этмоқда. Биз шунга ғоят аминмизки, Европа давлатларининг кенгаши Европа халқлари ўртасидаги муносабатлар йилномасида янги саҳифа очиши мумкин ва лозим. Биз ана шу муҳим учрашувга равшан ва амалий позиция билан, унинг муваффақияти учун ҳамма ишни қилишга астойдил иштиёқ билан борамиз.

Ҳозир ер куррасининг бошқа районларида ҳам кескинлик юмшаб бораётганлигининг белгиларини ёки ҳеч бўлмаганда бу йўлда жиддий силжишлар содир бўлаётганлигини кўриш мумкин. Социалистик мамлакатларнинг, барча тараққийпарвар кучларнинг баҳамжиҳат ғайрат-ҳаракатлари билан ана шу тенденцияларни мустаҳкамлаш, ялпи адолатли тинчликни мустаҳкамлашга эришиш мумкинлигига биз жуда ишонамиз.

Ўртоқлар, азиз дўстимиз Эдвард Герекни яна бир бор чин кўнгилдан табриклашга, унга сиҳат-саломатлик ҳамда поляк халқининг ва совет-поляк дўстлигининг манфаатлари йўлидаги, тинчлик ва социализм улуғ иши йўлидаги фаолиятида унга янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Ҳозир бўлган кишилар КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқини қизғин, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ленин орденини Э. Герекка топшириб, уни самимий, қардошларча муборакбод қилади ва қучади.

Ўртоқ Э. Герек жавоб нутқи сўзлади.

ЎРТОҚ Э. ГЕРЕК НУТҚИ

Азиз ўртоқ Леонид Ильич Брежнев,

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Менинг шаънимга самимий сўзлар айтганлигингиз учун Сиз, азиз ўртоқ Брежневга миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз. Менинг фаолиятимга юксак баҳо берилгани учун КПСС Марказий Комитети билан СССР Олий Совети Президиумига чуқур ташаккуримни етказишингизни сўрайман.

Ленин ордени — коммунист учун алоҳида фахрли мукофотдир. Бу мукофот Ленин номи билан юритилади ва унинг ўлмас ишини гавдалантиради. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан совет халқи амалга ошираётган ленинизм ғоялари бутун дунёда тинчлик ва социализмнинг таянчи бўлган Советлар мамлакатини гуркиратиб ривожлантиришнинг асоси бўлди.

Ленин ғоялари, Ленин партияси, Ленин халқи ҳозирги инсониятнинг турмушига жуда катта ўзгартирувчи таъсир ўтказмоқда.

Бизнинг давримизда ленинизм — маънавий ва ғоявий бойликларнинг энг асосий манбаидир, у дунёни тушуниш ҳамда уни инсонпарварлик ва тараққиёт руҳида қайта ўзгартириш имконини беради. Ҳар бир коммунист, ўз фикри ва ҳаракати орқали ишчилар синфининг иши билан, социализм йўлидаги кураш билан бирлашган ҳар бир киши ленинизмдан маънавий куч ва ғоявий матонат олади.

Олий Совет Президиумининг мени Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги қарорини мен, аввало, Польша Бирлашган ишчи партияси сиёсатининг маъқулланиши ва бизнинг партиямизни ленинизм билан, тараққиётнинг етакчи кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан бирлаштириб турган иттифоқнинг тарихий аҳамиятини таъкидлаш истаги деб биламан.

Партияларимизни бирлаштириб турган алоқалар биргаликда олиб борилган революцион жангларнинг баррикадаларида чиниққан. Бу алоқаларни халқларимизнинг энг яхши фарзандлари вужудга келтириб, мустаҳкамлаганлар. Рус ишчилар синфининг гениал йўлбошчиси Ленин поляклар масаласини ўз замондошларининг ҳаммасидан ҳам чуқурроқ тушунди ва Польша меҳнаткашларининг озодлик кураши билан, халқимиз билан бирдамликнинг олий намунасини кўрсатди.

Ленинизм — поляк халқи тарихидаги буюк бурилишнинг — Польшани иккинчи Жаҳон урушидан кейин мустақил социалистик давлат қилиб қайта барпо этишнинг манбаи бўлди. Поляк ишчилар синфининг партияси Ленин таълимотига амал қилиб, ана шу тарихий бурилиш программасини белгилаб берди, унинг ташкилотчи ва раҳбар кучи бўлди. Ленин Ватани поляк халқининг озодлик курашини қатъият билан қўллаб-қувватлади. Совет Армияси жангчиларининг ва шу армия билан ёнма-ён жанг қилган Польша қўшинларининг мардлиги эса ватанимизга озодлик келтирди. Синфий ва миллий манфаатларнинг муштараклиги асосида иккала партиямиз халқларимизнинг дўстлигини вужудга келтирдилар ва давлатларимизнинг ҳамма соҳалардаги иттифоқчилик, қардошлик ҳамкорлигини кучайтириб юбордилар. ПБИП билан КПСС ўртасидаги, Польша билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар пролетар интернационализмини амалда юзага чиқаришнинг ажойиб намунаси бўлиб қолди.

Биз коммунистлар ўз халқимизни ва жонажон мамлакатимизни жуда севамиз. Ўзимизнинг ҳамма кучимизни ишга солиб, унинг равнақига, меҳнаткашларнинг фароғатига хизмат қиламиз. Биз мамлакатимизнинг тараққиётини исташимиз туфайли ҳам ватанпарварлигимиз билан интернационализмни бирга қўшиб олиб борамиз. Ватанпарварлик билан интернационализмнинг узвий бирлигида ҳозир барча халқлар меҳнаткашлари манфаатларининг объектив умумийлигигина намоён бўлиб қолаётгани йўқ. Бу бирлик — ҳамма халқлар тинч келажагининг ва ҳозирги замондаги энг муҳим проблемалар ҳал этилишининг асосий гаровидир.

Партиямиз ўзининг бутун ички ва ташқи сиёсатида Ленин йўлидан бормоқда. Биз мамлакатимизда социализмни мустаҳкамлашни ва интернационализм принципларини изчиллик билан юзага чиқаришни поляк ишчилар синфи ва поляк халқи олдидаги асосий бурчимиз деб биламиз. Польша билан Совет Иттифоқининг иттифоқини мустаҳкамлаш, дўстлигимизни чуқурлаштириш ва ҳамкорликни ривожлантириш — партиямиз учун, унинг Марказий Комитети учун, унинг барча аъзолари учун энг муҳим аҳамиятга эга бўлган ишдир.

Азиз ўртоқ Брежнев,

Сиз билан учрашганлигимиздан, ўтказилган музокаралардан, фикрларимизнинг ва сиёсатимизнинг батамом бир хил эканлигидан ўртоқларим номидан ва шахсан ўз номимдан астойдил мамнуният изҳор этаман. (Қарсаклар). Ўртоқ Брежнев, КПСС XXIV съезди қабул қилган ва халқаро майдонда Совет Иттифоқи Сизнинг раҳбарлигингизда шу қадар изчиллик билан амалга ошириб келаётган батафсил Тинчлик программасини ишлаб чиқишга жуда катта ҳисса қўшаётганлигингизни бизнинг мамлакатимизда ва бутун дунёда ҳамма ялписига эътироф этмоқда. КПСС Марказий Комитети навбатдаги Пленумининг муҳим қарорлари Польшада ғоят маъқуллаб кутиб олинди. Бу қарорлар тинч-тотув яшаш сиёсатининг янги муваффақиятларига кўмаклашишига аминман. Бизнинг партиямиз ва Польша Халқ Республикаси бу сиёсатни амалга оширишда Совет Иттифоқи билан муттасил биргаликда ҳаракат қила беради. Бу сиёсат халқларимизнинг ва бутун инсониятнинг жуда туб манфаатларига мос келади.

Сиз, ўртоқ Брежневга Ленин тинчлик мукофоти берилганлиги тўғрисидаги қарорни поляк халқи зўр мамнуният билан кутиб олди ва Сизни ана шу муносиб мукофот билан чин қалбдан табриклайди. Бизнинг халқимиз Сизни совет ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, таниқли ленинчи, қардош иттифоқчи давлатнинг етакчи раҳбари ва халқ Польшасининг ишончли дўсти сифатида чуқур ҳурмат қилади. (Қарсаклар).

Поляк коммунистларидан, бутун поляк халқидан самимий қардошлик табрикларини ва чуқур дўстлик туйғуларини совет коммунистларига ва барча совет кишиларига топширишингизни Сиздан илтимос қиламиз.

Ўртоқ Э. Герекнинг жавоб нутқи давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Залда ҳозир бўлган ПБИП ва ПХР раҳбарлари, Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретарини юксак мукофот билан самимий табрикладилар.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ҳурматли

ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан Сурия Араб Республикасидаги барча коммунистлар, тараққийпарвар, эрксевар ва тинчликсевар кучлар номидан Сизга зўр хурсандчилик билан қизғин ва самимий қутловларини йўллайди.

Сизга берилган ана шу муносиб мукофот бутун тараққийпарвар инсоният Сизнинг КПСС Марказий Комитетига бошчилик қилиб, бутун дунёда тинчлик, озодлик, социал тараққиёт ва социализм ишига қўшаётган жуда катта ҳиссангизга миннатдорчилик билан юксак баҳо берганлигини яққол ифода этди.

Сурия Араб Республикасидаги барча прогрессив ватанпарварлар Сизнинг Совет давлати ленинча ташқи сиёсатини — тинчликни ҳимоя қилиш ва империалистик агрессияни жиловлаб қўйиш сиёсатини амалга оширишда шахсан бажараётган катта ролингизга миннатдорчилик билан баҳо берадилар. Бу сиёсат КПСС XXIV съезди қабул қилган ва КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми таъкидлаб ўтган Тинчлик программасида ўз ифодасини топди. Бу Пленум Совет Иттифоқининг араб халқлари Исроил агрессиясига қарши, бу агрессиянинг оқибатларини тугатиш учун ва фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини амалга ошириш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлашга қаратилган ташқи сиёсатини давом эттириш йўлини яна да зўр куч билан тасдиқлади.

Бутун дунёда тинчлик, озодлик ва социализм кучларининг олдинги сафларида бораётган улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Сизнинг доно раҳбарлигингизда совет халқларининг тараққиёти, гуллаб-яшнаши ва фароғатини ошириш ишида янада катта муваффақиятларга эришишга, шунингдек халқаро кескинликни юмшатиш, Яқин Шарқда уруш ўчоғини тугатиш, Вьетнамда урушни тўхтатиш жараёнини туґаллаш, империалистик агрессия кучларини жиловлаб қўйиш ҳамда халқлар ўртасида ҳаққоний тинчлик ва дўстликни таъминлаш ишида бундан буён ҳам муваффақиятларни қўлга киритишга қаратилган ишни давом эттиришига аминмиз.

Сурия коммунистлари ва Суриянинг барча ишчилари, деҳқонлари, меҳнаткашлари Ленин партиясининг, шахсан Сизнинг пролетар интернационализми принципларига содиқ эканлигингизга юксак баҳо берадилар. Бу эса урушдан холи бўлган ер юзида тинчлик ўрнатиш, барча халқлар ўртасида дўстлик, тенглик ҳамда ҳамкорликни қарор топтиришда бутун прогрессив инсониятга умид бахш этади.

Сурия Компартияси Марказий Комитети.

Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Варшавада 5 майдан 8 майгача ўз мажлисини ўтказган Жаҳон тинчлик кенгаши президиуми Сизга юксак мукофот — «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан Сизни барча қитъалардаги миллионларча тинчлик тарафдорлари номидан самимий табриклайди.

Биз ана шу муносиб мукофотни Сизнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари лавозимида бажараётган буюк фаолиятингизга, Сизнинг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда ҳормай-толмай ҳаракат қилаётганлигингизга берилган юксак баҳо деб ҳисоблаймиз.

Сиз КПСС XXIV съезди қабул қилган тинчлик программасини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга бебаҳо катта ҳисса қўшдингиз. Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсати ва ана шу тинчлик программаси империалистик агрессияга зарба бериш, халқаро кескинликни юмшатиш, урушнинг хатарли ўчоқларини тугатиш соҳасида, жаҳонда тобора кўп давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини эътироф этиши негизида янги вазиятни вужудга келтириш соҳасида тобора самарали натижалар бермоқда. Айни вақтда бу сиёсат — ўз мустақиллиги учун, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашаётган халқлар билан бирдамликни ва уларни қўллаб-қувватлашни кўзда тутган изчил сиёсатдир.

Сиз замонамизнинг халқаро жамоатчилик садосига сезгирлик билан қараётган атоқли давлат ва сиёсий арбобларига мансуб кишисиз. Биз шу билан фахрланамизки, Сиз ҳаракатимизни ривожлантиришнинг турли босқичларида доим бизга эътибор билан қараб, мадад бериб келдингиз.

Тинчлик ва халқлар мустақиллиги ишини қадрлаётган барча кишилар кўпгина халқаро ташкилотлар ва миллий ташкилотларнинг шу йил куз фаслида Москвада, тинчлик йўлидаги энг муҳим ташаббусларнинг рамзи бўлиб қолган шаҳарда, Совет Иттифоқи пойтахтида тинчликсевар кучларнинг жаҳон конгрессини ўтказиш тўғрисида илгари сурган таклифини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Совет Иттифоқи халқи бутун инсоният манфаатларини кўзлаб, ер юзидаги барча кишиларнинг тинчлиги ва бахти учун курашмоқда.

Сизнинг ва бутун совет халқининг тинчлик, халқаро хавфсизлик учун, миллий мустақиллик учун ва барча жаҳон халқларининг порлоқ истиқболи учун курашда янгидан-янги улкан муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз.

Жаҳон тинчлик кенгаши президиуми.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Азиз ўртоқ,

Перу Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши тўғрисидаги хабарни ғоят баланд руҳ билан кутиб олди ва шу муносабат билан сизни қизғин табриклайди.

Перу коммунистлари ва мамлакатимизнинг барча эркак ва хотин-қизлари чинакам ватанпарварлик ва тараққиёт идеалларини маъқуллаб, СССРда коммунистик жамият қурилишида ҳам, халқаро сиёсатда тинч-тотув яшаш принципларини изчиллик билан ижодий тарзда қўлланишда, хусусан бизнинг халқимиз каби миллий мустақиллигини курашиб қўлга киритиш ва социал тараққиётга эришиш йўлига қатъий ўтиб олган халқларнинг курашини қўллаб-қувватлашда ҳам Владимир Ильич Ленининг ишини Сиз жуда яхши давом эттираётганлигингизни тан оладилар. Коммунистлар ва чин перуликларнинг ҳаммаси Сизнинг совет ва перу халқлари ўртасидаги бирдамликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссангизга ҳамда СССР ҳукуматининг ҳозирги Перу ҳукумати ўтказиб келаётган мустақил ва прогрессив сиёсатни қўллаб-қувватлаётганлигига юксак баҳо берадилар.

Азиз ўртоқ, Сизга янги муваффақиятлар ва шахсий бахт-саодат тилаймиз.

Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий комиссияси номидан
Хорхе Дель ПРАДО,
Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

Леонид БРЕЖНЕВга

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан Сизни Осиё ва Африка Халқлари бирдамлиги ташкилоти номидан қизғин табриклашга ижозат бергайсиз. Сизга Ленин мукофотининг берилиши бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик ўрнатишга қаратилган сиёсатни — Совет давлати ташкил топганидан буён амалга ошириб келаётган ва бутун жаҳондаги тараққийпарвар, демократик ҳамда тинчликсевар кучларнинг кенг оммаси қўллаб-қувватлаётган сиёсатни ўтказишда шахсан қилган ишларингизга юксак баҳо берилганлигини акс эттиради. Бутун жаҳон ва хусусан бизнинг ташкилотимиз Африка — Осиё бирдамлиги ҳаракатини ҳамда уларнинг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашдаги миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш соҳасидаги ажойиб ролингизни биладилар.

Мен шу фурсатдан фойдаланиб, Сизга бахт ва Сизнинг ҳамда партиянгизнинг, Совет Иттифоқи ҳукумати ва жамоатчилигининг инсоният саодати йўлида, тинчликни, миллий мустақиллик ва озодликни таъминлаш манфаатлари йўлида бажараётган фаолиятингизда муваффақиятлар тилайман.

Юсуф ас-СИБОИЙ,
Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг Бош секретари.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ Леонид БРЕЖНЕВга

Азиз ўртоқ Брежнев!

Сизга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан ана шу юксак мукофот туфайли Италия коммунистларининг ғоят самимий қардошлик қутловларини Сизга изҳор қилиш билан хурсандмиз. Бу юксак мукофот КПССнинг, Совет ҳукумати ва совет халқининг ҳамда шахсан Сизнинг бутун дунёда тинчлик ва тинч-тотув яшашни мустаҳкамлашга қаратилган доимий фаолиятингиз муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди.

Луиджи ЛОНГО,
Энрико БЕРЛИНГУЭР.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Тинчлик ишини ҳимоя қилиш соҳасида ҳормай-толмай бажараётган ишингиз учун Сизга улуғ Ленин номидаги мукофот берилишини эшитиб биз жуда хурсанд бўлдик.

Ўртоқ Брежнев, Сизни Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чилининг ҳамма коммунистлари номидан самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Луис КОРВАЛАН,
Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

(Ўзбекистонда Совет адабиёти кунларининг тантанали очилиши)

Дўстлик ва қардошлик тушунчалари буюк моҳиятининг рамзи бўлиб қолган шаҳар — Тошкентда яна «Дўстлик», «Қардошлик» сўзлари Ватанимиз халқларининг турли тилларида янграй бошлади. Бугун бу сўзларни совет адабиётининг ўзбеклар диёридаги катта байрамига шоирлар билан ёзувчилар олиб келишди.

Бу байрам 11 май куни Алишер Навоий номли театрда бўлиб ўтган қардош адабиётлар дўстлигининг тантанали кечаси билан бошланди.

Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Комил Яшин кириш нутқи сўзлаб очди.

Делегация раҳбари, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Знамя» журналининг бош редактори Давлат мукофоти лауреати Вадим Кожевниковга сўз берилади.

Баҳорнинг дастлабки ойларида, — деди В. Кожевников, совет ёзувчиларининг совет халқи ўз диёрига олиб келаётган янгиликларни кўриш учун бориши анъана бўлиб қолди. Биз бу йилги ушбу сафарни беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилига бағишламоқдамиз.

В. Кожевников шундан кейин партия XXIV съезди мамлакат ёзувчилари ва бутун ижодий зиёлилар олдига қўйган вазифаларга тўхталиб ўтади. У социалистик маданият мақсадларининг бирлиги барча қардош республикаларнинг санъаткорларини янги зафарларга отлантиради, уларни ўз партиявий бурчларини ва ёзувчилик бурчларини яхшироқ адо этишга илҳомлантиради деб таъкидлади.

Туркман ёзувчиларининг оқсоқоли, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Берди Кербобоевни ўзбек китобхонлари ўзларининг қадимий ва қалин дўстлари деб биладилар.

Б. Кербобоев туркман халқи номидан ўзбек заминининг шонли меҳнаткашларига оташин салом топширади. У ўзбек ва туркман халқларини бир-бири билан боғлаб келаётган қадимий дўстлик тўғрисида, уларнинг тақдири ғоят муштараклиги ҳақида гапирди.

Шоир ва драматург Анатолий Софронов ўз сўзида дўстлик ришталари тўғрисида гапирди. У шуни таъкидлаб ўтдики, Ўзбекистонда совет адабиётининг бу йилги кунлари ўзининг янги фазилатига эга — бу кунларда социалистик мамлакатлардан келган уста қаламкашлар ҳам иштирок этмоқдалар.

А. Софронов «Ғафурнинг уйи» деган шеърини ўқиб берди. У Тошкент сафари олдидан ёзган бу шеърини ўзбек халқининг шонли фарзанди Ғафур Ғуломга бағишлаган.

Украин ёзувчиси Ленин мукофоти лауреати Олесь Гончар ўзбек халқига ўз юртдошларидан салом ва эзгу тилаклар келтирди.

У Тошкент заминига пойқадами биринчи марта етган кишининг ҳис-туйғулари тўғрисида гапирди. Ватанимиз халқларини бир-бири билан ҳамнафас қилиб турган буюк дўстлик ҳис-туйғуси шу ерда мужассамлашиб, реал намоён бўлди. Бу буюк дўстлик ҳис-туйғуси янги-янги кварталларда боғларда, мактабларда гавдаланиб турибди.

Украинча сўзлар қирғиз шоири Суюнбой Эралиевга фронт йилларини, у солдат бўлиб Украинани фашист босқинчилардан озод қилишда қатнашган пайтларни эслатди. Ўша вақтда у ўзининг фронтдаги дўстларига, рус ва ўзбек солдатларига бағишланган биринчи шеърини ёзган эди. Қирғиз шоири адабиёт байрами очилган куни дўстлик тўғрисида ёзган янги шеърнинг кўз илғамас торлари ўша илк шеърдан тортилган бўлса ажаб эмас.

Евдокия Лось шеърларида ҳам унинг кўрган-кечирганлари ўз ифодасини топган. Ўтган йил Мирзачўлда ўз кўзи билан кўрган мўъжизалар белорус шоирасига илҳом берди. Ўшанда у чўлқуварлар матонатига, яшнаб турган диёрга бағишланган шеърини ўз қаҳрамонларига ўқиб берган эди. Бугун эса кеча қатнашчилари унинг ўзбек халқига бағишланган «Ўзбек нони», «Шофер муҳаббати», «Ифтиҳор» деган янги шеърларини олқишладилар.

Мирзачўл забткорларининг қаҳрамонлиги Болтиқ соҳилларида ҳам маълум. Пахта гулли Тошкент пиёласининг гўзаллигини ҳам у ердагилар билишади. Улуғ Алишер Навоий шеърларини билишади ва севишади. Эстон адибаси Лилли Промет шу ҳақда гапириб Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин» достонидан бир парчани ўз она тилида ўқиб берди.

Шу оқшом москвалик шоира Римма Казакова, грузин ёзувчиси Нодар Гурешидзе, украин шоири Виталий Коротич, молдавиялик шоир Григорий Виеру, Кабарда-Балқариядан келган шоира Танзила Зумақулова, Озарбайжон адиби Жобир Наврўзов, Новосибирскдан келган ёзувчи Александр Смердовнинг Тошкент театрида тинчлик, дўстлик, меҳр-муҳаббат тўғрисидаги сўзлари янгради.

Мажлис аҳли чет эллик меҳмонларнинг нутқларини самимий кутиб олдилар.

Мен Тошкентга келганимга борйўғи бир кун бўлди, — деди Вьетнам Демократик Республикасидан келган ёзувчи Нгуен Вач Бонг, лекин мен худди ўз уйимда юргандек сезяпман ўзимни. Чунки бизнинг курашимиз йилларида ўзбек халқининг юраги ҳам Совет мамлакатидаги бошқа барча халқларнинг юраги сингари биз билан бирга эди. Урушнинг машаққатли йилларида ўзбек ёзувчилари ва кинематографчилари курашимиз тўғрисида бор ҳақиқатни кейинчиқиқоя қилиб бериш учун мамлакатимизга келишган эди. Тошкентдаги олий ўқув юртларида вьетнамлик йигит-қизлар ўқишмоқда. Мана шунинг учун ҳам биз дўстлик ва бирдамлик нима эканлигини айниқса яхши тушунамиз.

Кубалик адиб Элисэо Диего Ўзбекистонни кўриш, бу серқуёш ўлканинг меҳнатсевар халқи билан учрашиш бахти насиб бўлганлиги тўғрисида гапирди. У ўз мамлакатида совет ёзувчиларининг ижодига зўр қизиқиш борлигини айтди. Кубада Ғафур Ғулом, Зулфия ва бошқа ўзбек шоирларининг номларини билишади.

Кеча охирида «Баҳор» ансамбли катта концерт берди.

Қардош адабиётларнинг дўстлик байрами Мирзачўлда давом эттирилади. Ана шу байрам кунлари Ватанни, партияни, совет халқини шарафловчи, СССР халқлари дўстлигини тараннум этувчи янги-янги шеърлар, янги-янги қўшиқлар яратилиши табиий. Бу янги шеър ва қўшиқлар ўзбек шоираси Зулфия айтганидек;

Дилни яйратади ажиб бир қудрат,

Метинлаб қуйилган элларнинг меҳри, — тўғрисида ҳикоя қилиб беради. (ЎзТАГ).

ЁШЛАРНИНГ ДЎСТЛИГИ

«Биз — ватанпарвар, интернационалистлармиз» шиори остида ўтказилган республика ёшлар фестивалида қатнашган Баҳодир Худойбердиев ўз шаҳри Наманганга шу фестивалнинг лауреати унвонини олиб қайтади. 1977 йил ҳисобига ишлаётган атлас фабрикасининг бу тўқувчиси область конкурсларининг бошқа чемпионлари билан мусобақада ғолиб чиқди. Бошқа тўрт ёш ишчи — токарь, фрезерчи, бўёқчи, юнг қирқувчи ўз касбининг энг яхши устаси номини олди.

Ёшлар байрамининг программаси ранг-баранг эди. Касбдошларнинг мусобақалари билан бир қаторда Тошкентнинг маданият ва истироҳат боғларидаги ёзги театрларда, майдонларда бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўриклари ўтказилди. Бу ерда яккахон ашулачи ва раққосалар, рақс ва музика ансамбллари ўз маҳоратларини намойиш қилишди. «Наманган гуллари» ансамблининг ҳаваскор артистлари «Пахта» рақсини жуда яхши ижро этиб, фестиваль лауреатлари унвонини олдилар. Қашқадарё область Китоб районидаги «Партия XIX съезди» колхозидан келган «Юлдуз» музика коллективи ҳам шундай муваффақиятга эришди. Гурлан районидаги Ал-Хоразмий номли мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси Султонпошша Удеева «Онажон» қўшиғини зўр нафосат ва илҳом билан ижро этди. Республиканинг машҳур артистлар, созандалар ва композиторларидан иборат муътабар жюри ёш хонандани якдиллик билан кўрик лауреати деб атади.

Беш кун давом этган фестиваль мароқли воқеаларга бой бўлди. «Меҳнатга ва СССР мудофаасига тайёр» янги спорт комплекси нормасини топширишга бағишлаб «Пахтакор» стадионида ўтказилган мусобақа куч-қувват эпчиллик ва гўзалликнинг ёрқин байрамига айланди. Югуриш йўлкаларида енгил атлетика секторларида қизғин кураш авж олиб кетди. Фарғоналиклар биринчи ўринни, бухороликлар иккинчи, наманганликлар эса учинчи ўринни олдилар.

Фестиваль қатнашчиларининг ижодкор зиёлилар билан учрашувлари мароқли ўтди. Бу учрашувлар ёзувчилар, композиторлар, кинематографчилар союзларида, театр жамиятида бўлиб ўтди. Ўзбекистон Ленин комсомоли номидаги мукофот лауреатлари областлар ва районларнинг вакилларига ўзларининг ижодий режаларини айтиб бердилар.

Республика пойтахтининг саноат корхоналарида меҳнат ветеранлари ва илғорлари билан бўлиб ўтган учрашувларда йигит-қизлар бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан яхшироқ ишлашга аҳд қилганликлари тўғрисида гапирдилар. Фестиваль қатнашчилари барча ёшлар номидан гапириб, КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорини қизғин қўллаб-қувватлашларини, зарбдор меҳнат қилиб, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшишга интилаётганликларини айтдилар.

Республика ёшлари фестивалининг бешинчи, якунловчи куни ёшлар ва студентларнинг Берлинда ўтказиладиган ўнинчи Жаҳон фестивалининг — империализмга қарши бирдамлик, дўстлик ва тинчлик деган шиори остида ўтди.

«Ёшлар империализмни фош қилади» деган мавзуда ўтказилган илмий-назарий конференцияда ёшларнинг вакиллари Ҳинди-Хитой ва Яқин Шарқ халқларига, империализмга қарши барча курашчиларга салом йўлладилар.

Фестиваль қатнашчиларининг Революция хиёбонидаги митингида кўтарилган қизил транспарантларда: «Урушга йўл йўқ!», «Яшасин барча мамлакатлар ёшларининг дўстлиги!», «Жаҳонга тинчлик!» деган даъватлар порлаб турди.

11 май кечқурун Санъат саройида республика фестивалининг тантанали ёпилиш маросими бўлди. Ёшларнинг кўриги ёшларимизнинг юксак коммунистик идеалларга, партияга халққа чексиз садоқатини, уларнинг Владимир Ильич Ленин васиятларига содиқлигини намойиш қилиб кўрсатганлиги таъкидланди.

Фестиваль қатнашчилари баланд руҳ билан ўртоқ Л. И. Брежневга табрик телеграммаси йўллаб, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги билан уни қизғин табрикладилар.

Фестивални ёпиш вақтида Ўзбекистон республика комсомол ташкилотига ҳарбий-ватанпарварлик иши яхши йўлга қўйилганлиги учун Уруш ветеранлари Совет Комитетининг Фахрий ёрлиғи топширилди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Р. К. ШОНЕЪМАТОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари Риҳситулла Каримович Шонеъматовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1973 йил, 8 май.
Тошкент шаҳри.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРИНГ

Ниҳоллар униб чиқиши билан ҳамма жойда ғўза парваришини кун сайин кучайтириш — қишлоқ меҳнаткашларининг бош вазифасидир. Қийғос ривожланаётган ғўзалар ҳозирги пайтда айниқса меҳр билан парвариш қилишни талаб этади. Мутахассисларнинг қуйида эълон қилинаётган маслаҳатларида май ойида пахта далаларида қандай агротехника тадбирларини амалга ошириш ҳақида гап боради.

Нормал ҳолда ривожланган ғўзалар май ойининг учинчи ўн кунлигида ҳамма жойда шонага киради. Бироқ, апрель ойи ва май ойининг бошларида ёғингарчиликлар кўп бўлди, ҳаво ва тупроқ қатламида ҳарорат кутилганча кўтарилмади. Катта майдонларда хусусан бўз тупроқли ерларда зич қатқалоқ бунёдга келди. Буларнинг ҳаммаси ниҳолларнинг униб чиқишини кечиктирди, эндиликда эса ривожланишига салбий таъсир кўрсатяпти. Бундай шароитда ўсимлик турли касалликларга дучор бўляпти. Ҳозир ўсимликнинг илдиз чириш касаллиги жиддий хавф туғдиряпти. Бутун чораларни қўлланиб, унинг тарқалишини тўхтатиш, ўсимликни соғломлаштириб олиш керак.

Фарғона водийси ва Тошкент областининг тажрибакор деҳқонлари илдиз чириш касаллиги билан қаттиқ зарарланган майдонларда культивациядан кейин ернинг заҳрини қочирадиган оз нормадаги сув билан эгат оралатиб суғориш усулини қўлламоқдалар. Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, бу тадбир касалликнинг олдини олишда қўл келади. Бизнинг фикримизча, ҳали ниҳоллар тўла ундириб олинмаган, аммо илдиз чириш касали пайдо бўлган пайкалларни бузиб қайта чигит экишда шошилмаслик керак. Кўчатнинг ола бўлиб қолишига йўл қўймаслик учун қўшимча парвариш ўтказиш, бўрттирилган чигит экиш йўли билан кўчатлар сонини тўлдириб олиш зарур. Қатор хўжаликларнинг агротехниканинг бу тадбирларини қўллашдан кўрган фойдаси диққатга сазовордир.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида қайта чигит экилган майдонларнинг ҳар гектаридан 18-21 центнердан ҳосил олинди, бу усулдан четлаб ўтилиб, ғўза парвариши кучайтирилган майдонларнинг гектаридан олинган ҳосил эса 28-33 центнерни ташкил этди. Фарғона областининг Киров, Ўзбекистон, Фрунзе, Ленинград районларининг хўжаликларида ўтган йили май ойининг бошларида турли сабаблар билан бузилиб, қайта чигит экилган участкаларнинг гектаридан олинган ҳосил қайта бузиб экилмаган участкаларнинг гектаридан олинган ҳосилга нисбатан 5-8 центнер кам бўлди.

Дўл урган майдонларни бузиб қайта чигит экишга ҳам шошилмаслик керак. Бундай майдонларда ўсимликнинг ривожланишини қўшимча ишлов бериш, озиқлантириш, зарур бўлса суғориш йўли билан тезлаштириш мумкин. Қайта чигит экиш жиддий ҳоллар юз берган — ўсимлик кўплаб зарарланган майдонлардагина ўтказилиши лозим.

Ўсимликнинг ривожланишини тезлатиш учун қатор ораларида одатдагига нисбатан чуқурроқ культивация ўтказиш, культиватор иш органларининг иложи борича кенгроқ майдонни қамраб олишига эътибор бериш керак. Бегона ўтлар кам майдонларда культиваторларнинг пичоқлари ўрнига наральниклар ёки тупроқ қатламини юмшатувчи ККО иш органларини ўрнатиш мумкин. Ниҳолларни тупроқ кўмиб кетмаслиги учун культиваторлар-а тўсиқлар ёки дискалар ўрнатса ҳам бўлади.

Хўжаликларнинг бир қисми одатдаги дастлабки парваришни тугалладилар. Бироқ, бу йилги баҳорнинг хусусиятларини ҳисобга олиб, улар қўшимча чуқурроқ культивация ўтказишлари лозим. Навбатдаги иккинчи парвариш даврида ҳамма участкалардаги ғўзалар қаторларнинг ён бошидан озиқлантирилиши зарур.

Шу кунларда пахта майдонларида ўтказилиши зарур бўлган агротехника тадбирларидан энг муҳими — яганадир. Ягана кечиктирилиши натижасида ўсимликнинг пояси ингичка, нимжон бўлиб қолади, ҳосил шохлари юқори бўғинлардагина пайдо бўлади, кўсакларнинг етилиши кечикади, оқибатда ҳосил чўғи камаяди.

Кўп йиллик илмий-тадқиқотлар шуни кўрсатдики, ғўзалар биринчи чинбарг чиқарганда ягана ўтказиш энг яхши натижа беради. Икки, уч ва бешта чинбарг чиқарганда ягана ўтказиш ҳосилнинг камайишига сабаб бўлади. Кува районидаги «Коммунизм» колхози, Тошкент областидаги 2-«Пискент», Сирдарё областидаги 2-«Боёвут» совхозлари ва бошқа хўжаликларнинг тажрибаси буни тўла исбот этди. Ягананн ғўзаларда иккинчи чинбарг пайдо бўлган кезда тугаллаш керак. Илдиз чириш касали, илдиз қурти, шира ва трипс пайдо бўлганда, шунингдек, бошқа ноқулай вазиятлар вужудга келганда яганани бир неча кун кечиктириш мақсадга мувофиқдир. Бундай далаларда касаллик ва ҳашаротларга қарши кураш чораларини тўла амалга ошириш керак.

Одатда чигит квадрат уялаб ёки тўғри тўрт бурчакли уялаб экилганда кўндаланг эгат ва уялар ҳар хил кенгликда бўлмаслиги учун ғўзаларни қўлда яганалашдан олдин далани кўндалангига тракторда кесиб, уяларнинг аниқ кенгликда бўлишига замин яратилади. Қолдирилган кўчатлар оралиғи 15 сантиметрдан ошмаслиги зарур.

Бу тадбирни ишчи кучи кам бўлган, ер ости суви юза жойлашган, бегона ўтлар кўп ёки тупроғи унумдор майдонларда ўтказишга айниқса аҳамият бериш даркор. Шуни ҳам унутмаслик керакки, оддий усулда чигит экилиб, кўндалангига кесишга тайёрланган участкаларда ҳар метр жойда камида 30 туп ўсимлик қолдирилиши зарур. Культиваторларнинг иш органлари 6-8 сантиметр чуқурликка ботиб туриши керак.

Ниҳолларни қўл билан рослашда ишлаётган кишилар қаторларнинг тўғрилигини текшириб туриш учун тўғри чизиқлар бўйлаб юришлари лозим.

Ягана вақтида энг соғлом, уруғ барги зарарланмаган ниҳоллар қолдирилиши, кўчат сони бут бўлмаган ёки чигит униб чиқмаган қаторларга бўрттирилган уруғ экилиши керак.

Оддий усулда чигит экилган, аммо ягана даврида уялар ҳосил қилишда 1-2 туп ўсимлик қолдириш керак. Бегона ўт кўп ўсадиган, тупроқ тузилиши оғир жойларда ҳар уяда иккитадан, бегона ўт кам ўсадиган майдонларда эса, уя оралиғини торайтириб биттадан ўсимлик қолдириш маъқул. Ўсимлик биттадан қолдирилганда тез ривожланади, кўп нишона тўплайди ва мўл ҳосил беради.

Юқори ҳосил олиш факторларидан бири ўсимликнинг бир хил қалинликда бўлишини таъминлашга боғлиқдир. Бу йил республикамизда 1 миллион 200 минг гектар майдонга чигитнинг вилтга чидамли «Тошкент» навлари экилди, «Тошкент-3» нави айниқса катта майдонларни эгаллади. Бу навнинг пояси ғоят хипча. Шунинг учун бундай нав экилган майдонларнинг ҳар гектарида юз минг туп кўчат қолдириш мақсадга мувофиқдир. Ўртача ёки нисбатан камроқ унумдор майдонларда кўчатлар сони 15-20 процент кўпайтирилиши керак. Ер ости суви юза жойлашган, ўсимлик ғовлаб кетадиган майдонларда бир гектар ерда 85-95 минг туп кўчат қолдириш кифоя қилади. «Тошкент-1» ва «Тошкент-2» навлари экилган майдонларда «Тошкент-3» нави экилган майдонлардагига нисбатан 10 процент кам кўчат қолдирилади.

Гектарлар тўла бўлиши учун ҳар қарич ерга — дарахтлар атрофлари, ўқ ариқларнинг қирғоқлари ва бошқа бўш жойларга ҳам қўшимча чигит экиш керак. Ниҳоллар униб чиққандан кейин уларнинг ҳолатини албатта текшириб туриш зарур. Бўш уяларга ёки чигит ола чиққан жойларга қўшимча чигит экиш, айни кезда ортиқча ниҳолларни юлиб ташлаш керак.

Агротехниканинг тақдим этилаётган бу комплекс тадбирларини амалга ошириш ўсимликнинг ривожланишини тезлатади, пахтадан юқори ҳосил олинишини таъминлайди.

А. ИМОМАЛИЕВ,
В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори, профессор.
А. ШЛЕЙХЕР,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.
Н. НОРМУҲАМЕДОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, доцент.

ГЕКТАРИДАН 100 ЦЕНТНЕР

Эндиликда навқирон Мирзачўлнинг серҳосил, унумдор ерларида маккажўхоридан ҳам мўл дон олиш учун кураш бошланди. Янги маккажўхорикорлик бригадалари ташкил қилинмоқда.

Ильич районидаги Титов номли совхознинг Бозорбой Исмоилов бошлиқ маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадаси коллективи КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз ёш маккажўхорикорларига йўллаган табригидан руҳланиб, 50 гектар ерга маккажўхори экишган эди. Улар гектаридан 100 центнердан дон олиш учун курашмоқдалар.

— Биз, — дейди бригада бошлиғи Б. Исмоилов, — илғорлар тажрибасига амал қилиб, ўсиш давомида тупроқнинг устки қатламини ҳамма вақт юмшоқ ва бегона ўтлардан тоза ҳолда сақлаб, тўрт маротаба суғорамиз, озиқлантирамиз. Шундагина мўлжалланган ҳосилни олиш мумкин.

Ҳозир бригада маккажўхорикорлари биринчи парваришни тугаллади. Қатор оралари узунасига ва кўндалангига культивация қилинди. Маккажўхорини парваришлашда бригада аъзоларидан Неъмат Холмуродов, Ибрагим Норбўтаев, Ҳасан Маманазаровлар кунлик нормаларини икки ҳисса қилиб бажармоқда.

Ж. ИСРОИЛОВ,
Ильич район комсомол комитетининг биринчи секретари.

ҚАРШИ ЧЎЛИГА СУВ КЕЛДИ

Ўзбек деҳқонларининг бепоён Қарши чўлини ўзлаштиришдек асрий орзуси рўёбга чиқди. Қарши даштига Амударё суви етиб келди. Шижоаткор чўлкуварлар азми билан гигант насос станцияларининг биринчи навбати қурилиб, ишга туширилди. Амударё суви етти қаватли бино баландлигига тенг юқорига кўтарилиб, Ульянов номли магистрал каналга оқизилди.

Қудратли насос станцияларини қуриб, ишга туширишда Урал саноат корхоналари айниқса катта ёрдам кўрсатишди. Улар Қарши чўлқуварларига мукаммал насослар юбориб туришди. Насос станциялари қурилишида 80 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Ўтган қисқа вақт ичида 105 километрли канал қазиб битказилди. Канал ўзанида эса бир неча гидроиншоотлар, кўприклар барпо этилди. Ульянов номли канал орқали мавж уриб оқаётган Амударё суви билан шу мавсумнинг ўзидаёқ 20 минг гектар қақроқ даштни ўзлаштириш ва суғориш мумкин.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

Чет элларда

„Хуш келибсиз, азиз меҳмон!“

ВАРШАВА, 10 май. (ТАСС мухбири). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ПХР Давлат Кенгаши ва ПХР Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг дўстона визит билан Польша Халқ Республикасига келиши тўғрисидаги хабар мамлакатнинг шаҳар ва қишлоқларида зўр мамнуният билан қабул қилинди.

Қардош социалистик мамлакатлар раҳбарларининг мунтазам равишда дўстона учрашиб туришлари жаҳонда кескинликни камайтириш учун, социалистик ҳамдўстликнинг бирлигини мустаҳкамлаш учун кундан-кунга сезиларли самаралар бермоқда. Кенг жамоатчилик ҳамиша бу учрашувларни катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган воқеа сифатида кутиб олмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг шу дўстона визитига ҳам халқ Польшаси меҳнаткашлари зўр умид билан қарамоқдалар.

ПХР билан СССР ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланган 1944 йил апрель ойидан бери ўтган 29 йил ичида, деб ёзади «Трибуна люду» газетаси, халқ Польшаси Советлар мамлакатининг тенг ҳуқуқли, ишончли, бақувват шеригига айланди.

Фашизм билан кураш жангларида синовдан ўтган бу дўстлик урушдан кейинги дастлабки кунларда Польша — Совет ҳамкорлигини темир-метиндек мустаҳкамлади, узил-кесил ва адолатли тинчликка эришишга бўлган ишончни кучайтирди. Польша ва Совет Иттифоқи халқлари ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан тинчлик ишини, жаҳон социалистик системаси мавқеини мустаҳкамламоқдалар, социалистик мамлакатларнинг иқтисодий ва ҳарбий қудрати тинчликнинг мустаҳкам гарантияси, уларнинг бундан кейин ҳам коммунизм йўлидан олға бориши учун зарур шарти эканлигини назарда тутмоқдалар.

«Трибуна люду» газетаси «Тинчлик сари ленинча йўл» сарлавҳали мақоласида Совет Иттифоқи, совет коммунистларининг ленинчи штаби тинчлик учун юришнинг олдинги сафларида бораётганлигини таъкидлаб ўтади. Кейинги икки йил, деб ёзади газета, халқаро миқёсда Советлар мамлакати ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг зўр активлиги белгиси остида ўтди. Қардош партияларимиз раҳбарларининг тез-тез учрашиб туриши социализм мамлакатлари сиёсий активлигининг яққол кўриниши, энг муҳим сиёсий тадбирларни мувофиқлаштириб олиб боришнинг самарали формаси бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг назарий башорати ва ленинча тинчлик сиёсати принципларига мувофиқ равишда кўрсатаётган ижодий ташаббуси билан тинчлик ва хавфсизлик ишига жуда катта ҳисса қўшмоқда, деб уқтириб ўтади газета.

Варшава дўстлар учун бағри очиқ шаҳар. Уйларнинг пештоқларида, магазинларнинг байрамлардагидек безатилган витриналарида осилган катта алвонларда варшаваликлар коммунизм қураётган, тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган совет кишиларига самимий саломларини изҳор қиладилар. Шаҳарнинг марказий кўчасида Леонид Ильич Брежневнинг портрети ёнига «Тинчлик программаси бизнинг программамиздир» деган сўзлар ёзиб қўйилган.

Хуш келибсиз азиз меҳмон, дейди бугун халқ Польшаси.

Муҳим қадам

ВАШИНГТОН, 10 май. (ТАСС). АҚШ давлат секретари У. Рожерс Совет Иттифоқига савдо масаласида энг қулай режим яратиб берилиши Совет — Америка муносабатларини сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан нормаллаштириш йўлида қўйилган муҳим қадам бўлур эди, деб айтди.

Конгресс вакиллар палатасининг бюджет комиссияси ҳукумат тақдим этган 1973 йилги савдо реформаси тўғрисидаги қонун лойиҳасини муҳокама қилишга киришди. У Рожерс бюджет комиссиясида сўзга чиқиб, «кейинги йилларда АҚШ билан СССР ўртасида муносабатлар яхшиланди», деб уқтириб ўтди. У шунингдек Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ўртасида «тинч-тотув ва ўзаро фойдали яшаш имкониятлари яхшиланганлигини» таъкидлаб ўтди.

АҚШ ҳукумати, деб таъкидлади У. Рожерс, «Совет Иттифоқи билан муносабатларни доимий яхшилашга» интилмоқда. СССРга савдо масаласида энг қулай режим яратиб берилишидан воз кечиш бу муносабатларнинг ривожини «жиддий хавф остида қолдирган бўлур эди», деди у.

Шимолий Ирландиядаги вазият ҳамон кескинлигича турибди. 21 минг кишилик инглиз армияси ва маҳаллий полиция жанговар ҳолатга келтирилган. Суратда: инглиз солдати Лондондерри районларидан бирида «жанговар постда».

ТАСС фотохроникаси.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

✦ ВАРШАВА. Польшанинг давлат қишлоқ хўжалиги шу қишлоқ хўжалик йилида давлатга ғалла сотиш планини 102 процент бажарди. Картошка етказиб бериш соҳасидаги вазифалар муваффақиятли тарзда амалга оширилди. Бу хўжаликларнинг коллективлари чорва туёғини кўпайтириш ва давлатга чорвачилик маҳсулотларини етказиб беришни оширишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Давлат қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни интенсивлаш, беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажариш учун кенг ҳаракат авж олди. Шу мақсадда ўтган йил кузда ва баҳорда мамлакатда энг серҳосил, фойдали ва зарур буғдой ҳамда арпа учун ажратилган майдонлар анча кенгайтирилди, тракторлар ва комбайнлар кўпайтирилди.

✦ БУХАРЕСТ. Руминияда ғалла ҳосилининг янги навларини жорий этиш натижасида ғалла ҳосили бу йил урушдан илгаригига нисбатан икки баравар ошди. Кўп хўжаликлар гектаридан 40-50 центнердан дон олмоқдалар. Бутун мамлакат территориясида экиладиган навлар районлаштирилди.

Анча майдонда экилган совет «Безостая-1» нав ғалладан ташқари совет селекционерлари яратган «Аврора» ва «Кавказ» номли серҳосил навлар, ғалланинг румин мутахассислари яратган шу турдаги серҳосил навлари экилмоқда. Масалан, Бриль синов станциясида «Ловрин-10» нави экилган майдоннинг ҳар гектаридан 57,3 центнердан ҳосил олинди. «Эксзельсиор» ва «Дачия» навлари унумсиз ерларда ҳам мўл ҳосил бермоқда.

✦ УЛАН-БАТОР. Кейинги йилларда халқ Монголияси қишлоқларида юзлаб янги ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший объектлар қад кўтарди. Чорвачилик биноларини қуришда, яйловларга сув чиқаришда катта муваффақиятларга эришилди. Монголия даштларининг қиёфаси таниб бўлмайдиган даражада ўзгарди. Бу ўзгаришлар Монголия Халқ Республикасида партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалик қурилишини тез ривожлантиришга қаратилган ва изчиллик билан амалга ошираётган тадбирлари натижасидир. Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Улан-Баторда бўлиб ўтган пленуми қишлоқда қурилиш ишларини яхшилаш ва қишлоқ қурилиш ташкилотларини мустаҳкамлаш юзасидан бир қанча муҳим қарорлар қабул қилди. Улан-Батор қишлоқ хўжалик қурилиш тресги коллективи пленум қарорига жавобан бу йил қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини 15 процент кўпайтириш мажбуриятини олди.

Ўтган йили Монголиядаги шу етакчи қурилиш ташкилоти 13 та йирик иншоотни фойдаланишга топширди. Булар орасида наслдор молларни кўпайтирувчи ферманинг биринчи навбати, Селенгин аймоғида қишлоқ хўжалик ҳунар техника ўқув юрти комплекси, бир неча кўп квартирали уй жой бинолари бор.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ КАРАЧИ. Карачида сўнгги етти йил ичида йилнинг шу даври учун энг иссиқ кун қайд қилинди. Ҳарорат 44 даражага кўтарилди. Белужистон саҳросидан келаётган иссиқ шамол оқибатида кун шундай қизиб кетди.

Шаҳар касалхоналарига иссиқдан ва офтоб уришидан касалланган бир неча киши келтирилди.

✦ РАНГУН. Ела шаҳрида Бирмада энг йирик целлюлоза-қоғоз комбинати қурилиши бошланди. Комбинат кунига 120 тонна маҳсулот ишлаб чиқарадиган бўлади.

Ела шаҳридаги целлюлоза-қоғоз комбинати 1975 йилда ишга туширилиши лозим.

✦ ОСЛО. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари К. Вальдхайм икки кунлик расмий визит билан Норвегия пойтахтига келди. Визит чоғида у Норвегия ҳукуматининг аъзолари билан музокаралар олиб боради, Нобель институтида доклад қилади.

✦ ГУАЯҚИЛЬ. Бу ерда Эквадор Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум кун тартибида мамлакатдаги сиёсий аҳвол тўғрисидаги ҳамда партиянинг IX съездини чақириш ҳақидаги масалалар бор эди. Пленум Эквадор Коммунистик партиясининг IX съездини шу йил 15 ноябрдан 18 ноябргача ўтказишга қарор қилди.

✦ ТЕҲРОН. Эронга расмий визит билан Покистон президенти Зулфиқор Али Бхутто келди. У Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий билан иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг аҳволини, Жанубий Осиё кичик қитъасидаги, Ҳинд океани ва Форс қўлтиғи районидаги сиёсий вазиятни муҳокама қилади. Бхутто ва унинг ҳамроҳлари мамлакат бўйлаб сафар ҳам қиладилар. (ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР ҒАЛАБАСИ

ГАГАРИН. Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган район бўрдоқибоқарлари давлатга 174 тонна ўрнига 187,3 тонна семиз гўшт етказиб бериб, ярим йиллик планни муваффақиятли адо этдилар.

Район паррандабоқарлари ҳам 371 минг дона тухум топшириб ярим йиллик планни ошириб бажардилар.

Ч. МАМАНАЗАРОВ.

ЛЕНИН. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхози чорвадорлари ярим йиллик сут сотиш планини 101 процент бажардилар. «Оқ чашма» соҳиблари қабул пунктларига 224 тонна сут етказиб бердилар. Шунингдек, Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари ҳам сут сотиш ярим йиллик планини бажарганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар.

А. УРМОНОВ,
Андижон области.

ЖИЗЗАХ. (Телефон орқали). Ленин орденли «Москва» колхози чорвадорлари районда биринчи бўлиб гўшт тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Давлат қабул пунктларига 128 тонна семиз гўшт етказиб берилди.

Ю. ЗИЕДОВ.

Хоразм область Урганч районидаги Ленин номли колхозда бузоқлар онасидан ажратилиб, алоҳида парваришланади. Уларни тажрибали чорвадорлар қатъий рацион асосида боқишади. Онабиби Дўстназарова ҳам тажрибали бузоқбоқарлардан. У ўз боқимидаги 50 бош бузоқни меҳр билан парваришлаб, этига эт қўшяпти. Суратда: Онабиби Дўстназарова.

Ш. Раҳимов фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

БУЛУНҒУР РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

«Российский» совхозининг 2-бригадасига борадиган йўл нобоблиги, ишчилар қатнаш вақтида қийналаётганликлари ҳақида «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига ёзилган ва текшириш ҳамда чора кўриш учун райижрокомга юборилган хатда келтирилган фактлар тўғри. Совхоз дирекцияси йўлни яқин вақт ичида ремонт қилиш ва унга шағал тўкиш мажбуриятини олди.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Меҳнаткашларнинг редакция орқали олинган хатида ҳақли эътирозлар билдирилган. Сижжак посёлкаси электрлаштирилмагани тўғри. Ҳозир посёлкага томон электр узатиш линияси қурилаптн. У бу йил тугалланади ва фойдаланишга топширилади.

Посёлкага қиш даврида автобус қатнаши мумкин эмас. Чунки тоғ йўли бунга имконият бермайди. Тоғдан қорнинг кўчиш хавфи борлиги учун ҳозир ҳам автобус қатнови тақиқланган. Об-ҳаво шароити яхшиланиб, йўл хавфсиз бўлгандан кейин посёлкага автобус қатнай бошлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЮСТИЦИЯ МИНИСТРЛИГИ:

Қарши шаҳрида истиқомат қилувчи М. Нуруллаеванинг редакцияга йўллаган шикояти юзасидан текшириш ўтказилганида В. Очилов ҳақиқатан узоқ вақт давомида боласи учун алимент тўлашдан бош тортиб келаётгани тўғри кўрсатилганлиги аниқланди. Қарши шаҳар халқ суди В. Очиловни жавобгарликка тортиш ҳақидаги материални прокуратурага юборди.

К. ВАЛЬДХАЙМНИНГ АЙТГАНЛАРИ

КОПЕНГАГЕН, 10 май. (ТАСС). Копенгагенга расмий визит билан келган БМТ Бош секретари К. Вальдхайм Европада давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиш истиқболларига ижобий баҳо берди. Бир неча марта беқарорлик ва уруш хавфи ўчоғи бўлган қитъада эндиликда Шарқ билан Ғарб ўртасида ҳамкорликка интилишдан далолат берувчи ўзгаришлар юз бермоқда.

У матбуот конференциясида сўзга чиқиб, хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини тайёрлаш тўғрисида Хельсинкида бўлаётган кўп томонлама кенгаш мана шу ижобий тенденцияларни кўрсатувчи далил бўлиб хизмат қилиши мумкин, деди.

БМТ Бош секретари Яқин Шарқдаги аҳволни таърифлаб, менинг махсус вакилим Гуннар Ярринг ўз вазифасини давом эттиради, деб уқтириб ўтди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ДОВУЛГА ҚАРШИ КУРАШИШ МУМКИНМИ?

Табиий офатлар ичида энг даҳшатлиси довулдир. 1925 йилдан 1929 йилгача бўлиб ўтган довуллар инсониятга 360 миллион сўмлик зарар етказган. 1960-1964 йилларда бу даҳшатли офатдан 1,1 миллиард сўмлик зарар кўрилди. 1970 йил юз берган биргина «Селия» довулининг зарари 410 миллион сўмга етди. Довуллар оқибатида минглаб кишилар халок бўлди.

Бу даҳшатли фожианинг олдини олиш мумкин эмасмикан? Кейинги пайтларда олимлар бу ҳақда жиддий ўйлай бошлашди. Довулларни ўрганиш сўнгги йилларда айниқса кучайди. Ҳозирги кунларда довулни бошқариш борасида дастлабки қадамлар қўйиляпти.

Довуллар одатда денгиз ва океанлар юзасидан, ҳаво ҳарорати жуда иссиқ ва намлик кучли бўлган жойларда пайдо бўлади. Дастлаб атмосферанинг номўтадиллиги туфайли сув юзасидан паст босимли зона вужудга келади. Ернинг айланиши эса ана шу зона атрофида ҳавонинг гирдоб ҳосил қилишини туғдиради. Кучли тезликда айлана бошлаган ҳаво ўз энергиясидан чиқиб кетишга интилиб юқорига, спираль бўйлаб ҳаракат қила бошлайди. Шиддат билан айланаётган гирдоб паст босимли зона тугайдиган 750 метрлик баландликка кўтарилгач, шамол катта тезлик билан қуюн устунидан чиқиб кетади. Паст босимли зонани ўраб турган булутлар қатлами, булутлар девори, зонанинг ўзи эса —довул кўзи дейилади.

1962 йилда америкалик олимлар довулга қарши курашиш учун тадқиқот программаси —«Штормфури» лойиҳасини ишлаб чиқишди. Бу лойиҳада довулга қарши қўлланиладиган кураш усули асосан довулларга иодли кумуш кристалларини сепишдан иборат. Кутураётган довулга иодли кумуш кристаллари сепилса, гирдоб ичидаги ҳарорат билан босим ўртасидаги фарқ ҳам камаяди, натижада шамол тезлиги пасаяди. Ҳатто шамол тезлигини озгина бўлса ҳам пасайтиришга эришилса, довул анча кучсизланади. Кристалларни сепишда реактив самолётлардан фойдаланилади.

Ана шундай тажрибалардан биринчиси 1963 йилда «Белах» довулида синаб кўрилди. Довулни ўраб турган булутлар деворига кирган самолёт кўплаб махсус бомбалар ташлади. Иодли кумуш кристалларидан ясалган бу бомбалар қуюн орасида парчаланиб, шамолда тезда тарқалиб кетди. Нам туман кристалларга қўниб томчилар ҳосил қилди. Сўнгра бу томчилар совиб муз парчаларига айланди. Ана шу жараёнда кристаллардан ажралиб чиққан маълум миқдордаги ҳарорат ҳавони илитди. Исиган ҳавонинг пастки қатлами юқори кўтарила бошлади. Ҳавонинг ана шу оқими эски булут деворини бузиб, янги девор ҳосил қилди. Бу девор эса довул марказидан анча йироқлашган эди. Табиийки, бу оқимлар анчагина йўлни босиб ўтди, натижада тезлиги пасайиб, довул ҳам ўз кучини йўқота бошлади.

Ана шундай тажрибалардан иккинчиси 1969 йилда «Дебби» довулида ўтказилди. Унда кристаллар довул марказидан анча четроққа сепилди. Кучли ёмғир ёғди. Довулнинг шакли ўзгариб, аста-секин тинди.

Кейинчалик лабораторияларда олиб борилган тажрибалар ҳам яхши натижалар берди. Шу нарса аниқландики, кристаллар довул ташқарисидан сепилса айниқса катта самара бераркан. Бундай қилинганида довул энергияси кенг майдонга тарқатиб юборилади, натижада анча кучсиз бўлиб қолади.

К. СОРОКА,
инженер.

САТИРА ТЕАТРИ КОЛХОЗДА

Шу кунларда Тошкентда ўз гастроль—томошаларини муваффақият билан намойиш этаётган Москва сатира театрининг ижодий коллективи пойтахт областининг районларида ҳам ижодий учрашувлар ўтказмоқда. Куни кеча Москва сатира театрининг бир группа санъаткорлари Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози меҳнаткашлари ҳузурида меҳмон бўлди. Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хван Ман Гим меҳмон-санъаткорларни колхозчилар номидан қизғин табриклаб, уларга хўжалик тарихи, бугунги колхоз қиёфаси ҳамда турли миллат вакилларидан иборат аҳил колхоз аъзоларининг фаровон турмуши ҳақида сўзлаб берди.

Шундан сўнг навбат санъаткорларга берилади. Москва сатира театри саҳна усталари колхозчилар ҳузурида ўзлари тайёрлаб келган концерт номерларини ижро этадилар. Сатира театри вакилларининг колхозчилар билан учрашуви мароқли ўтди.

Суратда: меҳмон санъаткорлар колхоз меҳнаткашлари билан суҳбатлашмоқдалар.

А. ТУРАЕВ фотоси.

БЕЛОРУССИЯГА БОРСАНГИЗ...

Фронт эсдаликлари битилган ва вақт ўтиши билан сарғайиб кетган ён дафтарларимизни тез-тез варақлаб туришга одатланиб қолганмиз. Мана бу ёзувлар киши диққатини ўзига тортмай қўймайди:

— Гитлер солдатлари бор-йўғи 9 кун деганда Парижга кириб боришди...

— Немис-фашистлари Голландияни 5 кунда, Бельгияни эса 15 кунда босиб олдилар...

— Лекин гитлерчилар Совет Иттифоқи территориясида қаттиқ қаршиликка дуч келди ва қақшатқич зарбага учради. Уруш тақдирини СССР ҳал қилди.

Ҳақ гап. Гитлер армияси ҳеч қачон бунақа қаршиликка учрамаган эди. Бизга хиёнаткорона ҳужум қилди-ю, бурни қонади, оқибатда гўрга кирди, ер билан яксон бўлди.

Кўп миллатли совет халқлари, унинг Қуролли Кучлари фашизмни тор-мор келтирди. Мана бу ҳайратомуз рақамларга қаранг:

— Белоруссиянинг шаҳар ва қишлоқлари учун бўлган тенгсиз жангларда алоҳида мардлик ва жасорат кўрсатганлиги учун 1837 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Жумладан:

Қозоқлардан—23 киши;
Ўзбеклардан — 19 киши;
Грузинлардан — 10 киши;
Арманлардан — 8 киши ва ҳоказо... Шерзодларнинг баъзиларига Ғалаба кунини кўриш насиб этмади. Бироқ улар Ватан олдида фарзандлик бурчини тўла-тўкис адо этишди.

Биргина Гомель область Лоев районидаги Деражичи қишлоғидаги биродарлар қабристонида 7 та Совет Иттифоқи Қаҳрамони — Николай Михайлов, Абдусалим Деҳқонбоев, Алексей Евдокимов, Идрис Ургеншибоев, Борис Самсонов, Федор Попов ва Василий Пичугов ёнма-ён ётибди. Днепр бўйидаги бу қишлоққа яна 1259 жангчи дафн этилган. Улар — руслар ва украинлар, белорус ва ўзбеклар, қозоқлар ва озарбайжонлар...

1943 йилнинг 8 октябрида бўлган шиддатли жангларда немислар тўққиз марта қарши ҳужумга кўтарилишди. Бизникилар бардош берибгина қолмай, сараланган эсэсчиларни Днепр дарёсидан улоқтириб ташладилар ва аввал Лоев район марказини, сўнгра эса Гомель шаҳрини озод қилдилар.

— Днепр лоларанг бўлиб оққан эди ўшанда, — деб хотирлайди 467-ўқчи полкнинг 7-рота партия ташкилотининг секретари Совет Иттифоқи Қаҳрамони Михаил Семенович Музалев. — Қисмимизда ўзбек йигитлари жуда кўп эди, ҳар бири душман устига бамисоли шердек ташланди. Айниқса, Абдусалим Деҳқонбоев солдатларни мисли кўрилмаган жасоратга ундади: немислар бир кунда тўққиз марта қарши ҳужумга кўтарилди, автоматчи Абдусалим гитлерчиларнинг барча ҳужумларини мардлик билан қайтариб турди. Полкимиз ёппасига ҳужумга ўтганида Деҳқонбоев биринчи бўлиб Днепр дарёсини сузиб ўтди ва бошқаларни ҳам олға ундади. Ишонасизми, ротада бир ўзи қолди, аммо мудофаага ўтмади, фашистлар устига ташланиб, 40 тасини автоматдан қирди. Азамат ўзбек ўғлони Деражичи қишлоғини озод этишда мардларча ҳалок бўлди. СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 15 январдаги фармонига асосан фарғоналик баҳодир жангчи Абдусалим Деҳқонбоевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Ўзбек жангчиларининг фронтдаги жасоратидан бундай жанговар эпизодлар кўп. Лоақал жангчи-шоир Султон Жўра кўрсатган қаҳрамонликни кўз олдимизга келтириш кифоя. Подполковник Х. Алиев командирлик қилган қисмнинг энг жасур пулеметчиси Султон Жўра фашистларга қирон келтириб, фронт бўйлаб танилди. Ботир жангчи Днепр дарёсини биринчилар қаторида сузиб ўтди ва тенгсиз олишувда мардларча ҳалок бўлди. Унинг жасади Деражичи қишлоғидан унча узоқ бўлмаган Козероги қишлоғидаги қабристонга қўйилган. Гомель шаҳридаги магистрал кўчалардан бирига Султон Жўра номи берилган.

Ён дафтарларга кўз югуртиргач дақиқаларда Гомель область партия комитетининг секретари Иван Федорович Якушевнинг мана бу гапларини эслайман:

— Ўзбеклар чиндан ҳам шерюрак кишилар экан. Улуғ Ватан уруши йилларида бунга тўла ишонч ҳосил қилганман. Немисларни титратган «Казбек» партизан Мамадали Топиболдиев, жасур автоматчи Абдусалим Деҳқонбоев, ботир пулеметчи Султон Жўра, қўрқмас разведкачи Тўхтасин Бобоев, Котовский номли партизан отрядининг ажойиб доктор-жарроҳи Шермат Турғунов... эҳ-ҳе, қайси бирини таърифласам?! Ҳар қайсиси Ватан учун, белорус тупроғи учун кўксини қалқон қилган. Шундай шерзодларнинг жасорати олдида минг бор таъзим қилсак арзийди.

Ҳурматли газетхон! Белоруссияга сафар қилсангиз, Гомелга, Лоевга, Деражичи-ю, Козероги қишлоқларига ҳам боринг, она-Ватан деб жон олиб, жон берган паҳлавонларнинг беқиёс мардлиги олдида тиз чўкинг, таъзим қилинг!

Самад ҚОДИРОВ.

СУРАТДА: Белоруссия ССР, Гомель область Лоев район Деражичи қишлоғидаги биродарлар қабристонига гулчамбарлар қўйиш пайти.

А. Попков фотоси.

СПОРТ янгиликлари

СПАРТАКИАДА ТАРАДДУДИ

Ўзбекистон XVI спартакиадаси финал учрашувларига тайёргарлик ишлари қандай бормоқда? Республика спартакиадаси ташкилий комитетининг иккинчи йиғилиши бўлганда, ана шу масалалар атрофлича муҳокама қилинди. Йиғилиш Ўзбекистон XVI спартакиадаси ташкилий комитетининг раиси — республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ А. Р. Хўжаев иштирокида ўтди.

Ташкилий комитет спартакиадага тайёргарлик ишларини пухта ташкил этиш билан боғлиқ қатор масалаларни кўриб чиқди ва зарур тадбирлар белгилади. Республика комсомоли Марказий Комитетининг секретари А. Хўжаев Ўзбекистон спортчилари терма командалари ўртасида спартакиада даврида олиб бориладиган ташкилий-тарбиявий, маданий-оммавий ишлар ҳақида доклад қилди. Андижон шаҳар ижроия комитетининг раиси А. Жалилов ўз докладида ҳозирлик ишларининг боришига кенг тўхталиб ўтди. Шунингдек, ташкилий комитет йиғилишида спартакиаданинг тантанали очилишини уюштириш плани тасдиқланди. Бу ҳақда республика физкультура-спорт комитети раисининг ўринбосари Ю. П. Егоров доклад қилди.

МЕДАЛЬ МУБОРАК

Тошкентлик полвон Г. Мамадалиевни ҳамкасблари ва тенгқурлари қутламоқдалар. У Қирғизистон ССР пойтахти Фрунзе шаҳрида эркин курашдан мамлакатимиз шахсий биринчилиги мусобақаларида иштирок этиб, ўз вазн категорияси бўйича совриндорлар қаторидан ўрин олди. Республикамиз вакили Г. Мамадалиевга кўнгилли спорт жамиятлари ва идоралар Марказий советларининг энг кучли ёш спортчилари мусобақасида бронза медаль топширилди.

ОДЕССАДАН ХУШХАБАР

Одесса шаҳрида мерганларнинг стендда отишдан СССР кубоги учун мусобақалари тугади. Ана шу мусобақаларда кўнгилли спорт жамиятлари ва идоралар марказий советлари терма командалари қатнашди. Ўзбекистондан 16 спортчи Одесса мусобақаларида иштирок этиб, улар орасида тошкентлик спартакчи Ю. Тимофеев юқори кўрсаткичга эришди. Ю. Тимофеев айлана стендда 192 тарелкани уриб тушириш курашида учинчи ўринни эгаллади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — Экран хандаси. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Концерт. 20.00 — Ҳужжатли экран. 12.35 — Тележурнал. 13.15 — Махачқалъа телестудияси кўрсатади. 14.00 — «Здоровье» 14.30 — Музикали кўрсатув. 15.30 — Совет кишилари КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар. 15.45 — Тенгдошлар кечаси. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.15— Мультфильм. 18.25— «Санъат ғунчалари». 18.55 — Ахборот. 19.10 — Цирк томошалари. 19.40 — Телефильм. 20.40 — Ахборот. 21.00 — Музика жавони. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳаваскорлар концерти. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.10 — МОСКВА. **Ҳайвонот оламида.** 19.10 — Телефильм. 20.05 — Адабий учрашувлар. 20.50 — **Ференц Лист** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 — Киноэкран янгиликлари. 22.30 — **Ажал сиртмоғида** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КУРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/V да **Евгений Онегин** (Тошкент Давлат консерваторияси студентларининг диплом спектакли);

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/V да **Олтин девор;**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —12/V да **Ўжарлар.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Вильнюс» Литва цирки артистларининг охирги гастроллари.

КИНО

Утли қор —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун);

Поёнсиз кўча — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 11.30 минутда, кундуз соат 1 да);

Қора синглим учун оқ гуллар — ҲАМЗА номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун);

Муҳаббат ва ўлим —«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун); «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да, кундуз соат 12, 2, 4 да, кеч соат 6 да);

Оламнинг яратилиши —«ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8, 9.30 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10.30 минут, кундуз соат 2.30 минут, кеч соат 8.45 минут ва 10.30 минутда);

Катта соврин —«ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 2.30 минут, 5 да, кеч соат 8 да);

Охирги ўқ —«СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун);

Эр-хотин ҳайти (кундуз соат 2, 5 да, кеч соат 8 да). **Эрамиздан миллион йил илгари** (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 1, 3 да, кеч соат 7, 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»;

Сангам (ўзбек тилида) —«КУКЧА» (кундуз ва кечқурун);

Севги риштаси (ўзбек тилида)— —НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун);

Ромео ва Жульетта —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 да, кеч соат 6.30 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 8.30 ва 10.20 минутда).

Қишки Англия —«ФЕСТИВАЛЬ».

Муҳаббат ва ўлим —«ХИВА».

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ
1973—1974 ўқув йили учун сиртқи бўлимларга қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автомобиль транспорти, автомобиль йўллари, йўл қуриш машиналари ва жиҳозлар, автомобиль транспортини ташкил этиш ва экономикаси.

Институтга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат (аттестат ёки дипломнинг асл нусхаси), ишлаб турган жойидан характеристика, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (колхозчилар учун колхоз меҳнат дафтарчаси), соғлиғи ҳақидаги справка (286-форма), тўртта 3х4 см ўлчамдаги фотосурат.

Ҳужжат топширилаётганда паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар 31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари бир неча потокда 10 сентябргача ўтказилади.

Институтга кирувчилар она тили ва адабиётдан (ёзма), математика (ёзма, оғзаки), физикадан (ёзма) кириш имтиҳонларини топширадилар.

Ўқиш муддати 6 йил.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Институтга кириш ҳақидаги тўла маълумотни қуйидаги адресдан олиш мумкин: Тошкент шаҳри, ГСП—700047, Карл Маркс кўчаси, 32-уй, Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг сиртқи бўлим қабул комиссияси. Коммутатор телефони 33-50-11.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ БОҒДА
20 майгача
Андижон, Наманган, Сирдарё, Тошкент, Фарғона терма командаларининг атоқли полвонлари иштирокида.

ФАРҒОНАЧА КУРАШ

Ўзбек миллий дор ўйинлари, концерт ва қизиқчиларнинг чиқиши.

Кеч соат 7 да бошланади.

Боғимизга марҳамат, азиз дўстлар!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИ
26-қурилиш трестининг Сурхон-Шеробод даштидаги 5-совхоз қурилишида янгидан ташкил қилинган
87-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КЎЧМА КОЛОННАСИГА
қурувчи ишчилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, бўёқчилар

КЕРАК

Камида 2 йилга шартнома тузган кишиларга КЗОТ-82 га мувофиқ йўл ҳақи ва қўшимча ҳақ тўланади.

Иш ҳақи ишбай, аккорд-мукофотли. Асосий иш ҳақига қўшимча 1,35 процент коэффициент ва ишнинг кўчма характерга эга бўлгани учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона, оилалилар — уй-жой билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Ўзбекистон ССР, Сурхондарё область, Жарқўрғон посёлкаси, Советская кўчаси.

«ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

формовкачилар, электромонтерлар, штамповкачилар, электр-газ пайвандчилар, токарлар, пармаловчилар, стерженшиклар, электр пайвандчилар, юк ташувчилар, ёрдамчи ишчилар, барча ишлар бўйича слесарлар, металл бўйича бўёқчилар ва ҳарбийлаштирилган соқчилик қоровуллари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюросига ҳамда унинг район пунктларига мурожаат қилинсин.

Район пунктларининг адреслари:

Ленин райони — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй;

Октябрь райони — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;

Чилонзор райони — Чилонзор массиви, 2-квартал, 53-уй;

Фрунзе райони — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй;

Ҳамза райони — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй;

Куйбишев райони—К. Маркс кўчаси, 59-уй;

Киров райони — Энгельс кўчаси, 89-уй;

С. Раҳимов райони — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотлари правлениенинг масъул ходими Н. К. Абдусаломовага онаси

Енгутжон
САФАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

14 МАЙ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30— ТОШКЕНТ. 18.40 —Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 19.00 «Тараққиёт» программаси. 19.30— Ягона сафда (Москва). 19.50 — Ахборот. 20.05 — Миллионлар ленинча университети. 20.20 — М. Мирзаев тароналари. 20.40 —Ахборот. 21.00 — **Кўзга кўринмас ёв** (телеспектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 —Телеспектаклнинг давоми. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — МОСКВА. 16.35—Янгиликлар. 16.45 —Катта педагогик совет. 17.45 — «Костёр». 18.15 —Телеочерк. 18.30 —Эфирда —«Молодость». 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Спорт кўрсатуви. 20.35— Телеспектакль. 22.00 —Ҳужжатли фильм (Тошкент). 22.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15—Душанба кўрсатувлари.

15 МАЙ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30— МОСКВА. 18.30 —ТОШКЕНТ. 18.35 —Мультфильм. 18.45 — «Глобус» программаси. 19.15 — Ахборот. 19.30 —Халқаро панорама (Москва). 20.00—Ўн минут музика. 20.10 —СССР Соғлиқни сақлаш министри, академик Б. В. Петровскийнинг чиқиши. 20.40 —Ахборот. 21.00 — Концерт. 22.00 —МОСКВА. «Вақт». 22.30 —**Футбол:** «СПАРТАК» (Москва) —«ДИНАМО» (Москва). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55—ТОШКЕНТ. 11.00 —Телефильм. 11.30 —Имтиҳонларга қандай тайёрланиш керак (ўқув кўрсатуви). 18.30 — МОСКВА. 19.30 —Телефильм. 20.00 —М. Лисянский шеърлари. 20.15 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 20.45 —**Мисс Менд** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00—ТОШКЕНТ. «Саодат» журнали саҳифаларида. 22.30 —Бутуниттифоқ VI кинофестивали. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00— —Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 —Ўқув кўрсатуви. 20.40 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.55 —**Оқ тунларни кузатиб** (бадиий фильм).

16 МАЙ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 —ТОШКЕНТ. 18.35 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.05 —Концерт. 19.35 —Ахборот. 19.50 Қаллоблик оламида (Москва). 20.15 —Ўн минут музика. 20.25 —Ахборот. 20.45 —Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 21.15 —Ортиқ Отажонов куйлайди. 22.00—МОСКВА. «Вақт». 22.30 — **Футбол:** ЦСКА — «ДИНАМО» (Тбилиси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55— ТОШКЕНТ. 11.00— Кинофильм. 11.30 —Ўқув кўрсатувлари. 18.30 —МОСКВА. 19.50— РСДРП II съездининг 70 йиллиги олдидан. В. И. Ленин музейи филиалидан репортаж (Тошкент). 20.15 — Концерт. 20.45 — **Мисс Менд** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 22.00 —ТОШКЕНТ. Сайловдан —сайловгача. 22.30 — **Аннанинг бахти** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 —Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 —Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Орган куйларидан концерт.

17 МАЙ — ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 —ТОШКЕНТ. 18.35 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.05 Ахборот. 19.20—Миллионлар ленинча университети (Москва). 19.50 —Концерт. 20.20 —Ленинизм ғояларининг тантанаси. 20.30 — Шеърият мухлисларига. 20.40 — Ахборот. 21.00 —Дўстлик экрани. 22.00 —«Вақт». 22.30 — «ЗЕҲН» (Самарқанд—Фарғона). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 —Ўқув кўрсатувлари. 18.30 —Ҳужжатли фильм. 19.20 —Жанговар постда. 19.50 — МОСКВА. **Мисс Менд** (бадиий фильмнинг 3-серияси). 20.50 —Санъат фестивалининг якунловчи концерти. 22.00 —Тележурнал. 22.30—Концертнинг давоми. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 —Фильм-концерт. 19.45 — Ўқув кўрсатуви. 20.15 — Бадиий фильм. 21.35 — **Мис чавандоз** (телефильм).

18 МАЙ — ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 13.00— МОСКВА. 18.30 —ТОШКЕНТ. 18.40 Мультфильм. 19.10 —Интернационал дўстлик клуби. 19.40 —Концерт. 20.20 —Ахборот. 20.35 —Ўн минут музика. 20.45 — Ахборот. 21.05 —Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари. 22.00 — «Вақт». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Леонид Ильич Брежневнинг Германия Федератив Республикасига визити ҳақида. 22.45 —ТОШКЕНТ. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 23.05 — Фильм-концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 —ТОШКЕНТ. 11.00— Мультфильм. 11.10 —Телефильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.30— МОСКВА. 19.15—Ҳужжатли фильм. 19.30 —«Жасорат» дала почтаси. 20.00 — Музикали программа. 20.30 — Фан — бугунги кунда. 21.00 —СССР халқ артисти М. М. Яншин ҳикоя қилади. 22.00—ТОШКЕНТ. Оламда нима гап? 22.20 — Ҳужжатли фильм. 22.45—МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Эстрада концерти. 20.05 — **Бахт кулиб боққанда** (бадиий фильм).

19 МАЙ — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.45 — ТОШКЕНТ. 9.50 — Янгиликлар. 10.00 —В. И. Ленин номли пионер ташкилоти туғилган кунга бағишланган кўрсатув. 11.00 —МОСКВА. Туғилган кунинг билан, пионер. 12.10 —«Здоровье». 12.40 —Мультфильмлар. 13.15 —Экран дўстларни чорлайди. СССР—ГДР. 14.00 — Телефильм. 14.50 — Музикали учрашувлар. 15.30 —Фан ва маданиятнинг муҳим масалалари. 16.00 —Фильм-опера. 17.15 —**Ҳайвонот оламида.** 18.15 —ТОШКЕНТ. 18.25 Мультфильм. 18.45 —«До-ре-ми-фа-соль». 19.15 —Ахборот. 19.30 — Ўн минут музика. 19.40 —Ахборот. 20.00 —Назм ва наво. 21.00— МОСКВА. Футбол: «ЗАРЯ»—«ДИНАМО» (Киев). 23.00 —«Вақт». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Леонид Ильич Брежневнинг Германия Федератив Республикасида бўлиши. 23.30 — Рус романси. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 —МОСКВА. 11.05— Янгиликлар. 11.10 — ТОШКЕНТ. Кинофильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.15 —МОСКВА. 19.00—Концерт. 19.40 —Фильм-спектакль. 21.00 —ТОШКЕНТ. Цирк томошалари. 21.40 — «Замандаш» программаси. 22.10 —**Аршин мололон** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 —ТОШКЕНТ. Пойтахтимиз меҳмонлари.

20 МАЙ — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 —Янгиликлар. 9.40 «До-ре-ми-фа-соль» (такрорий кўрсатув). 10.10 —Мультфильм. 10.20 **Телеминиатюралар.** 11.10 —МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10— «Будильник» 11.45 —Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 12.15 — Адабий ўқиш. 12.30 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 13.30— Музикали киоска. 14.00— **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.00 — КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларини совет кишилари қўллаб-қувватламоқдалар. 15.15— Адабий учрашувлар. 16.00 —Қишлоқ янгиликлари. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.10 — Мультфильм. 17.30— «Кичкинтой» программаси. 18.00 —Ўзбекистон XVI спартакиадасининг очилиши. 19.15—Ахборот. 19.30 — **Телеминиатюралар** (такрорий кўрсатув). 20.10 —Ахборот. 20.30 — «ЧАШМА». 22.00 — «Вақт» 22.30 —Дала ишлари кундалиги. 22.45 —Сирдарё район меҳнаткашлари билан учрашув (такрорий кўрсатув). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.00 —МОСКВА. Швед гугурти (бадиий фильм). 18.30 —Цирк чироқлари ёнганда. 19.10 —Мен бахтиёр яшаётган диёрда. 19.40 —**Қора консулнинг ҳалокати** (бадиий фильм). 21.45 — Бадиий гимнастика бўйича СССР чемпионати. 22.00 — Киноэкран янгиликлари (Тошкент). 23.30 — Композитор Н. Богославскийнинг авторлик кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 —**Фрунзе кўрсатувлари.**

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР [illegible]

Б. — 110. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 03434.